

ΣΑΜΙΑΚΑ

ΗΤΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΑΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΠΑΝΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ

.ΥΠΟ

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΟΥ Ι. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

Διευθυντοῦ τοῦ Ἡγεμονικοῦ Διοικητικοῦ Γραφείου,
Μέλους ἀντεπιστέλλοντος πολλῶν σοφῶν ἐταιριῶν
καὶ Ἰππότης διαφόρων Ταγμάτων.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΕΝ ΣΑΜΩ.

ΕΚ ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1881.

σιωδῶς τὰ γενόμενα καὶ ἀπεφασίσθη δραστηρίως νὰ ἐπιδιωχθῇ ὁ κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμος. Ἴνα δὲ μὴ διακωλύηται καὶ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων ἡ διεξήγησις, ἀπεφασίσθη ἐπ' ἴσης ὅπως πᾶσα μὲν κομμόπολις ἀνακλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς ἐκλεῖξῃ δύο ἢ τρεῖς προσιτώτας, οἱ ὅποιοι ἐκλήθησαν Ἐφοροί, πᾶσα δὲ ἡ νῆσος διατελῆ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τριῶν ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ὠνομάσθησαν Πολιτικοὶ Κριταί. Οἱ κατὰ πρῶτον δ' ἐκλεχθέντες Πολιτικοὶ Κριταὶ ἦσαν ὁ Μανουὴλ Παπλωματῆς ἐκ Βαθίος, ὁ Χριστόδουλος Παρμαξίζης ἐκ Μυτιληνῶν καὶ ὁ Χριστόδουλος Κεφύλης ἐκ Πηγῶνδου, Γραμματεὺς τῆς Καγκελαρίας δὲ διορίσθη ὁ Ἰωάννης Λικιάτης. Ἐφερον δὲ οὗτοι ὡς διακριτικὸν γνώρισμα τὴν λεγόμενὴν Μπερέταν, ἥτοι κεκρύφαλον ἐκ μεταξίνου προκαιοχόρου ὑφάσματος, λέγοντα πρὸς τὰ ἄνω εἰς χρυσοποικίλον τετράγωνον, ἐν τῷ μίσῳ τοῦ ὁποίου ἦτο ἐνοφασμένος χρυσοῦς σταυρὸς μετὰ τοῦ σπογγοφόρου καλῆμου καὶ τῆς λόγχης ἐκατέρωθεν· ἐκ δὲ τοῦ μίσου ἐκρέματο θύσανος χρυσοῦς. Ὅκτῳ σαρὰδια χρυσοῦ ἐκόσμου κατὰ μῆκος τὴν Μπερέταν ταύτην, κύκλω δὲ εἰς τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν μέρος ἦτο παρερραμμένη σισύρα καστανόχρους τριῶν δακτύλων πλάτους μετὰ σαρὰδιου χρυσοῦ ἐν τῷ μίσῳ. Οὕτως ἄρ' ἐστίσθη τὸ λεγόμενον Στρατοπολιτικὸν Συστήμα τῆς Σάμου, οὗ χάριν περιμεγείας παρατιθίμεθα ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐπίσημον διοργανισμόν.

Ἐκθεσις τοῦ τοπικοῦ Συστήματος τῆς Σάμου, διοργανισθέντος παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Α. Λυκούργου ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Μαΐου τοῦ 1821 ἀ. ἔτους τῆς ἐλευθερίας.

Σύστημα Πολιτικόν.

Μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος εἶναι

α. Ὁ Γενικὸς Διοικητῆς τῆς πατρίδος.

β. Οἱ τρεῖς Πολιτικοὶ Κριταί, ἐκλεγόμενοι κατ' ἔτος ἐπὶ συνειδήσει τῶν δεκαοκτῶ χωρίων τῆς νήσου.

γ. Ὁ γραμματεὺς τοῦ Γενικοῦ Διοικητηρίου.

δ. Οἱ Ἐφοροὶ ἐκάστου χωρίου, ἐκλεγόμενοι κατ' ἔτος ἐπὶ κοινῆς συνάξει τῶν ἐγχωρίων.

ε. Ὁ ἀστυνόμος, ὁ λιμενάρχης καὶ οἱ τελῶναι.

Περὶ χρεῶν ἢ καθηκόντων τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος.

Χρὴ τῶν Γενικοῦ Διοικητοῦ.

α. Νὰ ἐπαρρητιῆ εἰς τὴν κοινὴν ἐνταξίαν, εὐτυχίαν καὶ ἀσφάλειαν.

λειαν τῆς πατρίδος καὶ τῶν πατριωτῶν.

β'. Νὰ φορεθῆ διὰ τὴν καλὴν ἀρμοσίαν καὶ τάξιν τοῦ Τοπικοῦ Συστήματος, ἐνεργῶν καὶ πράττων ἐν τῇ πληρεξουσιότητι ὅσα κρήνη ὠφέλιμα καὶ σωτήρια εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἔθνος.

γ'. Νὰ θεωρῆ τὰς ἐγκληματικὰς ἐποθέσεις ἢ διαφορὰς καὶ τὰ παιδεύη τοὺς ἐγκληματίας ἢ ἀτάκτους, κατὰ τὴν περὶ πολιτικῶν ἀμαρτημάτων τοπικὴν νομοθεσίαν.

δ'. Νὰ βουλευθῆται περὶ μὲν τῶν μικρῶν κοινῶν ἐποθέσεων μὲ τοὺς Πολιτικοὺς Κριτὰς καὶ τὰ ἐνεργῆ τὰ δόξαντα, περὶ δὲ τῶν μεγάλων καὶ σιέψιν ἀκριβῆ ἀπαιτουσῶν ἐποθέσεων τὰ κροτῆ συνέλευσιν τῶν δικαιοκτῶ χωρίων καὶ τὰ συσκέπτηται μετὰ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν.

ε'. Νὰ προεδρεύῃ εἰς ὅλας τὰς τοπικὰς συνέλεύσεις.

στ'. Νὰ προστατεύῃ τοὺς κοινοὺς πόρους τῆς πατρίδος.

ζ'. Νὰ διορθῆ τὸν ἀστυνόμον, τὸν λιμενάρχην, τοὺς τελῶνας καὶ ὅλας τὰς παραβαλασσίας καὶ λοιπὰς φυλακὰς τῆς πατρίδος, τὰς ὁποίας ἔχει τὸ δικαίωμα τὰ ἐλαττώσῃ καὶ ἀνέξῃ κατὰ τὰς περιστάσεις.

Χρῆ τῶν Πολιτικῶν Κριτῶν.

α'. Νὰ κρίνωσιν ὅλας τὰς πολιτικὰς ἐποθέσεις, κατὰ τὸ ρομικὸν τοῦ Ἀρμενοπούλου, φυλάττοντες τὴν ἀκόλουθον τάξιν.

1. Χωρὶς ἀναφορὰν τὰ μὴ δέχονται κήρυκα ἀπὸ τοὺς ἐνάγοντας.

2. Νὰ ἐξετάζωσι κατὰ βῆθος καὶ μὲ ἐπομοιὴν πᾶσαν διαφορὰν, ἕως οὗ θ' ἀποκαλύπτωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον καὶ τότε τὰ ἐπιφέρωσιν ἀπόφασιν, λείποντες ὅμως ἀπὸ τοῦ τὰ θεωρῶσι παλαιὰς τελειωμένας ἐποθέσεις.

3. Νὰ παραβάλλωσι περιγράφοντες τοὺς λόγους τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου διὰ τὰ εὐρίσκωσι τοὺς πιθανωτέρους ἢ ἀληθεσιτέρους· εἰς δὲ τὰ ἀμυθαλλόμενα τὰ ζητῶσιν ἀξιοπιστοὺς μάρτυρας.

4. Νὰ καταγράφωσι πᾶσαν ἐπόθεσιν εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ κριτηρίου.

β'. Ἐπιπλεονεχῶσιν οἱ αὐτοὶ Κριταὶ εἶναι ὁ μὲν ταμίαι, ὁ δὲ ἐξοδευτής, ὁ δὲ γραμματεὺς τῆς Ληφόδοσίας τοῦ κοινοῦ, τὰ ἔχωσι τὴν φορετὴν τοῦ τὰ συνάξωσι τὰς προσόδους τῆς πατρίδος.

γ'. Νὰ κρατῶσι καθαρὸν κατάστιχον τῆς Ληφόδοσίας.

δ'. Νὰ συνπαροῦνται περὶ πάντων μὲ τὸν Γ. Διοικητὴν.

ε. Εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου νὰ παραδίδωσι λογαριασμὸν ἐπὶ κοινῆς συνελίσεως, ἐκδιδοῦντες ἀντιγράφα τούτου εἰς τὰ δικαιοκτῶ χωρία.

Χρῆς τοῦ Γραμματέως τοῦ Γερικοῦ Διοικητηρίου.

α. Νὰ κρατῆ καθαρὰν ἀντιγραφὴν τῶν ὄσων γράφει ἐσωτερικῶν γραμμάτων τοῦ Γερικοῦ Διοικητηρίου.

β. Νὰ κρατῆ ἐφημερίδα τακτικὴν τῶν πράξεων τοῦ Γερικοῦ Διοικητηρίου.

γ. Νὰ ἐκθέτῃ τὰ πρακτικὰ τῶν τοπικῶν Συνελίσεων.

Χρῆς τῶν καθ' ἕναστον χωρίων Ἐφόρων.

α. Νὰ ἐποτάσσωνται ἀμέσως εἰς τὸν Γερικὸν Διοικητὴν καὶ νὰ ἐκτελῶσιν ἐπιμελῶς καὶ ταχέως ὅλας τὰς ἐκδιδομένας πρὸς αὐτοὺς διαταγὰς του.

β. Νὰ θεωρῶσιν ὡς εἰρηνοποιοὶ κρατῶν μόνον τὰς μικρὰς πολιτικὰς διαφορὰς τῶν ἐγγχωρίων των, διότι ὅλαι αἱ μεγάλαι καὶ αἱ ἐγκληματακαὶ ἀναφέρονται ἀμέσως εἰς τὸν Γερικὸν Διοικητὴν.

γ. Νὰ συνάξωσι τὰς διωρισμένας προσόδους τῶν χωρίων των, κρατοῦντες καθαρὸν δεσοληψίας κατάστιχον.

δ. Νὰ παραδίδωσι λογαριασμὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου ἐπὶ κοινῆς συνάξεως τῶν ἐγγχωρίων.

Χρῆς τοῦ Ἀστυνόμου.

α. Νὰ ἐξετάσῃ μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν ὅλους τοὺς πλοιάρχους καὶ διαβάτας, διευθυνομένους ἀμέσως πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ λιμεναρχοῦ, σημειῶν ἕναστος τὸ γένος, τὴν πατρίδα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὸν τόπον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔρχεται ἢ εἰς τὸν ὁποῖον ἀπέρχεται κτλ.

β. Εἰς ἕναστον τῶν εἰσερχομένων ξένων διαβατῶν νὰ δίδῃ ἐγγραφὰς ἄδιαρ διατριβῆς μὲ προσδιωρισμένον χρόνον.

γ. Ἀφ' ὅλων τοῦ ἐποπτευομένου ἢ ἀγνωρίστους ξένους νὰ ζητῆ ἐγγρῆσαι καὶ ἀνεῦ ἐγγρῆσεως νὰ μὴ δέχῃται κἀνέναν τοιοῦτον εἰς τὴν πατρίδα.

δ. Νὰ δίδῃ τὰ διαβατήρια τῆς ὑγιείας.

ε. Νὰ κρατῆ ἐφημερίδα τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπου νὰ καταγράφῃ τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἐπισημαίνοντα.

στ. Νὰ κρατῆ ἐφημερίδα τῶν ἐξωτερικῶν, ὅπου νὰ καταγράφῃ

τὰς ἐξωθεν ἐρχομένας πολιτικὰς εὐδησίαις καὶ τῶν εἰσερχομένων ἢ ἐξερχομένων πλοιοάρχων καὶ διαβατῶν τὰς τακτικὰς ἐξετάσεις.

ζ. Νὰ ἀραγγέλλη ἀμέσως τὰ οὐσιωδέστερα τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν συμβαιρόντων εἰς τὴν τακτικὴν διοίκησιν.

η. Νὰ φορτίξη διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ἀγνιῶν, ἤτοι σοκακίων τῆς πόλεως.

θ. Νὰ προσδιορίξη μετὰ τῶν Ἐφόρων τῆς πόλεως τὰς τιμὰς τῶν πωλουμένων εἰς τὴν ἀγορὰν τροφῶν, οἰον κρεάτων, ἰχθῦων, ἄρτων κ.λπ. καὶ νὰ ἀπαγορεύῃ τὰς ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν ὑγίαν τῶν κατοίκων.

ι. Νὰ κάμνῃ καθ' ἕκαστον μῆνα δηλοποιήσιν τῶν πρακτικῶν του εἰς τὸ Γενικὸν Διοικητήριον.

Χρῆς τοῦ Ἀμεράρχου.

α. Νὰ ἐπαρκετῆ διὰ τὴν ἐταξίαν τοῦ Ἀμερός.

β. Νὰ ἐπισκέπτηται ὅλα τὰ εἰσερχόμενα καὶ ἐξερχόμενα πλοῖα, σημειῶνων διὰ μὲν τὰ πρῶτα τὸ πόθεν, πότε, διὰ τί καὶ μὲ τί φορτίον ἐρχοται, πόσοι εἶναι τὸν ἀριθμὸν καὶ διὰ πόσας ἡμέρας ἔφθασαν καὶ ποίας εὐδησίας γέρονται διὰ δὲ τὰ δεύτερα, ὁμοίως τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς, τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν, τὸ φορτίον καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἀποπλεύσεώς των.

γ. Νὰ προσφέρῃ ἀμέσως εἰς τὴν ἀστερομίαν τὰς σημειώσεις τῶν ἐπισκέψιων του, τῶν ὁποίων κρατεῖ ὁ Ἀστερόμος ἀντίγραφον.

δ. Νὰ βάλῃ εἰς φέλαξιν ὅσα πλοῖα ἐρχοται ἀπὸ μέρη μολυσμένα ἀπὸ παρώλην ἢ καὶ ἔποπτα, τὴν δὲ κοινωσίαν νὰ τοὺς συγχωρῇ δι' ἀδείας τοῦ Ἀστερόμου.

ε. Νὰ ὀδηγῇ ἀμέσως εἰς τὴν Ἀστερομίαν ὅλους τοὺς πλοιοάρχους καὶ διαβάτας διὰ νὰ κάμνῃ ὁ Ἀστερόμος τὴν προσήκουσαν ἐξέτασιν εἰς αὐτοὺς.

στ. Νὰ κάμνῃ καθ' ἕκαστον μῆνα δηλοποιήσιν τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ Γενικὸν Διοικητήριον.

Χρῆς τῶν τελωῶν.

α. Νὰ συνάλωσι τὰ τελωῖα κατὰ τὴν τοπικὴν ταξίαν, δίδοντες καὶ λαμβάνοντες ἐνδευκτικὰ τοῦ ποσοῦ τῆς περιλαβῆς ἀφ' ἑαυτοῦ ἕκαστος.

β. Νὰ λαμβάνωσι τὰ διπλάσια ἀπ' ὅσους πιάσωσι κλέπτας τοῦ τελωνίου.

γ'. Νὰ κρατῶσι καθαρὴν κατάστιχον τῆς συνάξεως καὶ νὰ παραδίδωσι λογαριασμὸν κατὰ μῆνα εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον.

Σύστημα Στρατιωτικόν.

Τὸ στρατιωτικὸν Σύστημα γινώσκει Στρατηγὸν τὸν αὐτὸν Διοικητὴν τῆς πατρίδος καὶ δι' αὐτοῦ συνδέεται ὁμοίως μὲ τὸ Πολιτικόν· διαιρεῖται δὲ εἰς Χιλιάρχιας, ἐκάστη τῶν ὁποίων ὑπόκειται ἀμέσως εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ Χιλιάρχου.

Ἐκαστος Χιλιάρχος ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του Ὑποχιλιάρχου καὶ πέντε Συνταγματάρχας, ἐκλεγμένους ἀπὸ τὸν ἴδιον.

Ἐκαστος Συνταγματάρχης ἔχει ὁμοίως δύο Ἐκατορτάρχους.

Ἐκαστος Ἐκατορτάρχος ἔχει δύο Πεντηκορτάρχους.

Ἐκαστος Πεντηκορτάρχος ἔχει δύο Εἰκοσιπένταρχους.

Ἐκαστος Εἰκοσιπένταρχος ἔχει δύο Δωδεκάρχους.

Ἐκαστος Δωδεκάρχος ἔχει δώδεκα στρατιώτας.

Ὅσοι πάντες ἀπὸ τοῦ Χιλιάρχου ἕως τοῦ Δωδεκάρχου καὶ ἀπλοῦ στρατιώτου χρεωστοῦν νὰ ἦναι ὠρτισμένοι εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ὄρκους καὶ συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους δι' ἐγγράφων τακτικῶν ὑποσχέσεων καὶ ἐγγυήσεων, οἷον ὁ Χιλιάρχος δίδει ἔρορκον καὶ ἐγγυαφον ἑπὶ ὅσων εἰς τὸν Στρατηγὸν νὰ ἦναι πιστὸς εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸ ἔθνος μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ αἵματος τοῦ πατρίδος. Ὁ Ὑποχιλιάρχος καὶ οἱ Συνταγματάρχαι ἑπὶ ὅσων εἰς τὴν πίστιν καὶ ἐποταγὴν εἰς τοὺς ἀνωτέρους τῶν καὶ ὁ Χιλιάρχος προσυπογράφεται ἐγγυητὴς δι' αὐτοὺς εἰς τὰ ὑποσχετικὰ τῶν γράμματα, καὶ οὕτω βαθμῶδ' ἀκολουθεῖ μέχρι τοῦ Δωδεκάρχου καὶ ἀπλοῦ στρατιωτῶν, ἑπὶ ὅσων εἰς τὸν κατώτερον πρὸς τὸν ἀνώτερον καὶ ἐγγυητὴς τοῦ ἀνωτέρου διὰ τὸν κατώτερον, κατὰ τοὺς νόμους τῶν τακτικῶν στρατευμάτων.

Περὶ χρεῶν ἢ καθηκόντων τοῦ Στρατιωτικοῦ Σώματος.

Χρῆς τοῦ Στρατηγοῦ.

α. Νὰ ἐπαγρυπνῆ εἰς τὴν κοινὴν ἐνταξίαν, ἀρμονίαν καὶ ἐνδυνάμωσιν τοῦ Στρατιωτικοῦ Συστήματος.

β. Νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν ἀναγκαίων πολιμικῶν ἐφοδίων τῆς πατρίδος καὶ τῶν ὀχυρωμάτων αὐτῆς.

γ'. Να παιδεύη τοὺς ἀτακτοῦντας ἀξιωματικοὺς ἢ στρατιώτας, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν νόμων.

δ'. Να διαρέμῃ βραβεῖα τιμῆς εἰς ὄλους τοὺς εὐδοκίμοῦντας ἀξιωματικοὺς ἢ στρατιώτας.

Χρῆ τῶν Χιλιάρχων, Συνταγματάρχων καὶ λοιπῶν ἀξιωματικῶν.

α. Να προσφέρωσιν ἄκρον σέβας, ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν εἰς τὸν Στρατηγὸν καὶ νὰ ἐκτελῶσι τὰς διαταγὰς του μὲ πᾶσαν προθυμίαν, ταχύτητα καὶ χωρὶς ἐξαιρέσεων.

β. Να γνωρίζῃ ἕκαστος ἰδίως τὸν ἀνώτερόν του καὶ νὰ ἐκτελῇ ὁμοίως τὰς διαταγὰς του.

γ'. Να φορεῖται ἕκαστος διὰ τὴν ἐνταξίαν τοῦ τάγματος αὐτοῦ.

δ. Εἰς πᾶσαν πρόσκλησιν τῶν ἀνωτέρων του νὰ ἦναι ἐτοιμότερος καὶ νὰ προσθῆναι ταχέως ὅπως διορισθῇ μὲ τὸ τάγμα του.

ε. Να δίδῃ ἕκαστος ἀναφορὰν εἰς τὸν ἀνώτερόν του περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἰδίου τάγματος, τοῦτέστιν ὁ Δωδέκαρχος εἰς τὸν Εἰκοσιπένταρχον, ὁ Εἰκοσιπένταρχος εἰς τὸν Πεντηκόνταρχον, ὁ Πεντηκόνταρχος εἰς τὸν Ἑκατόνταρχον, ὁ Ἑκατόνταρχος εἰς τὸν Συνταγματάρχην καὶ ὁ Συνταγματάρχης εἰς τὸν Χιλιάρχον κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα· ὁ δὲ Χιλιάρχος εἰς τὸν Στρατηγὸν καθ' ἕκαστον μῆνα.

Χρῆ τῶν ἀπλῶν στρατιωτῶν ἀναγερόμενα καὶ εἰς ἀξιωματικοὺς.

α. Να προσφέρωσιν ἄκρον σέβας, ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν εἰς ὄλους τοὺς ἀνωτέρους των καὶ νὰ ἐκτελῶσι τὰς διαταγὰς αὐτῶν μὲ πᾶσαν προθυμίαν, ταχύτητα καὶ χωρὶς ἐξέτασιν.

β. Να πολιτεύωνται τιμίως καὶ εὐτάκτως καὶ νὰ μὴ γέρωσι τὴν παραμικρὰν ἐνόχλησιν ἢ καταφρόνησιν εἰς κἀνένα.

γ'. Να ἔχωσι πάντοτε τὰ ἄρματα των καὶ μάλιστα τὰ τουφέκιά των καθαρὰ, λαμπρὰ καὶ εἰς πόλεμον ἐπιτήδεια.

δ. Να γέρωσι πάντοτε μὲ ἐαντῶν ἐξήκορτα φρεσὶα τοῦλάχιστον καὶ τὰς ἀναγκαίας πέτρας τῶνακουμακίων καὶ νὰ ἦναι ἐτοιμότετοι διὰ πᾶσαν ἀνάγκην τῆς πατρίδος.

ε. Ἐν καιρῷ πολέμου νὰ μὴν ἀποχωρίζωνται ποτε ἀπὸ τῆς τάξεως των καὶ πίπτωσιν εἰς ἀρπαγὰς λαθρῶν, ἐν ᾧ εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμῶσι τοὺς ἐχθρούς.

στ'. Να μὴν ἀποδιδώσωσιν ἢ ὀπισθοδρομώσωσιν εἰς τὰς ἐφοδούς τῶν ἐχθρῶν.

ζ'. Να μὴν ἀπελιπῶνται ποτε διὰ τὰς μεγάλας δυνάμεις ἢ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ἐπικαλούμενοι τὴν θείαν καὶ ἀκατάληπτον δύναμιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, νὰ ἐπιμένωσι μαχόμενοι γενναίως ἐπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος καὶ οὕτως εἶναι πάντοτε νικηταί.

η'. Οἱ ἐμπιστευόμενοι τὰς παραβαλασσίους καὶ λοιπὰς φυλακὰς νὰ ἦναι πιστοὶ καὶ ἀγρυπνοὶ φύλακες καὶ ποτὲ νὰ μὴ κοιμῶνται εἰς τὸν καιρὸν τῆς φυλάξεως αὐτῶν.

θ'. Οἱ κανονίριδες νὰ ἔχωσι πάντοτε τὰ κανόνια καθαρὰ, ἐνδιαθετιμένα καὶ ἐπιτήδεια εἰς πόλεμον, προετοιμαζόμενοι οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ ἀνάλογα τῶν κανονίων φυσεία, βάλαι, σμιδράλια καὶ λοιπὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς καιρὸν πολέμου.

Σημείωσις. Αἱ γαμηλῖαι ἢ συγγεγεῖς τῶν ἐπὲρ πατρίδος ἀποθνήσκόντων νόμος εἶναι νὰ τρέφωται ἀπὸ τὸ κοινὸν ταμεῖον τῆς νήσου καὶ νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰς παρὰ πάντων τιμὰς.

Περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Σωμάτων Πολιτικοῦ καὶ Στρατιωτικοῦ.

Εἰς ἕκαστον χωρίον ἔχει δικαίωμα ὁ Στρατηγὸς ἢ Γενικὸς Διοικητὴς νὰ διορίῃ παρὰ τοῖς Ἐφόροις ἓνα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατιωτικοῦ διὰ νὰ τοῦς συμβοηθῇ εἰς τὴν συντήρησιν τῆς κοινῆς ἐνταξίας τῶν ἐγχωρίων. Χρὸς δ' ἔχουσιν οἱ τε Ἐφοροὶ καὶ ἐπιτηρηταὶ ἀξιωματικοὶ νὰ ἀναγράφωται περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ χωρίῳ συμβαινόντων εἰς τὸ Γενικὸν Διοικητήριον, τὸ ὅποσον διενθῆναι ἀμέσως πρὸς αὐτοὺς τὰς περὶ συστάσεως καὶ προόδου τῆς ἐνταξίας διαταγὰς του.

Ἡ τοιαύτη λοιπὸν ἀδιάρρηκτος ἐνωσις τῶν δύο Σωμάτων, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ καὶ πάλιν εἰς αὐτὸν τελευτῶσα, χαρακτηρίζει καὶ συγκροτεῖ ἓν καὶ μόνον Σῶμα, τὸ ὅποσον ὀνομάζεται Στρατοπολιτικόν.

Ἰδιαιτέρα χρεὴ τῶν ἀξιωματικῶν ἐπιτηρητῶν τῶν χωρίων.

α'. Να ἐκτελῶσι προθύμως καὶ χωρὶς ἐξέτασιν τὰς πρὸς αὐτοὺς ἀποτεινομένας διαταγὰς τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

β'. Να ἐπιμιλῶνται μὲ ἀγρυπνον ὄμμα τὴν ἐνταξίαν καὶ ἡσυχίαν τῶν χωρίων.

γ'. Να διενθῆνωσιν ἀμέσως εἰς τὸ Γενικὸν Διοικητήριον τοὺς ἀ-

τακτοῦντας ἐγγωρίους, ὁποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦναι οἱ τοιοῦτοι, δηλοποιούντες εἰς αὐτὸ μετὰ τῶν Ἐσφόρων ἐκάστου τὸ ἔγκλημα, διότι δὲν συγχωρεῖται εἰς αὐτοὺς νὰ παιδεύωσιν ἀμέσως ὁποιοιδήποτε ἄτακτον.

δ. Νὰ προμηθεύωσιν ἐν καιρῷ μετὰ τῶν Ἐσφόρων τὴν ἀνάλογον βαροῦτην, βόλια καὶ λοιπὰ ἐφόδια πολεμικὰ τῶν χωρίων.

ε. Οἱ ἐνρυσκόμενοι κατὰ τὰ παραβαλλόμενα χωρία νὰ ἐπισκέπτονται συγχρόνως τὰς παραλλοῦς φυλακὰς καὶ νὰ βάλλωσιν εἰς τάξιν τοὺς φέλας.

Διὰ τοιοῦτου στρατιωτικοῦ καὶ διοικητικοῦ συστήματος, ὅπερ συνιστήσκει, κατὰ μίμησιν βεβαίως τοῦ ἐν Δακίᾳ τότε ὑπάρχοντος, ὁ Λακωνικός ἠθίλησε νὰ παγιώσῃ ἐν Σάμῳ τὰ ἀγαθὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐνομίας· διὸν δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι κατὰ πάντα ἐπέτυχεν, ὅσον αἱ περιστάσεις ἐπέτρεπον, τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Τοῦτου δ' ἐνεκεν οἱ Τούρκοι ἐν Σάμῳ ἀπήντησαν μίζω ἀντίστασιν ἢ ἐν πᾶσιν ἄλλῃ χώρῃ, τοῦ ἀγῶνος μετασχούσῃ (1), καὶ τῷ Στρατοπολιτικῷ ἰδίως τοῦτου Συστήματι ὀφείλεται ἡ τῶν Σαμίων σωτηρία. Εἰς τὴν διοργάνωσιν δὲ ταύτην ἐνάγονται καὶ τὰ δύο κατωτέρω ἔγγραφα.

Τῆ 9 Σεπτεμβρίου 1821.

Ἀρχιστράτηγε κέριε Ἀνκοῦργε τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἐλευθερωτῆ τῆς πατρίδος.

Ἐπιθεὶ καὶ γνωρίζομεν ὅτι ἕως σήμερον τὰ ὅσα καλὰ ἔγειναν πρῶτα ὁ Θεὸς καὶ δεύτερον ἡ Ἐκκλησιότης σας, διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ Χιλιάρχοι καὶ Ὑποχιλιάρχοι, Συνταγματάρχαι, Ἐκατόνταρχοι, Πεντηκόνταρχοι, Εἰκοσιπένταρχοι, Δωδέκαρχοι καὶ ὅλοι οἱ στρατιῶται, ὅλοι συμφώνως ζητοῦμεν νὰ συστήσῃτε κριτήριον πολιτικὸν ὅσα στοχάζεσθαι ὁποῦ ἀποβλέπουν καλῶν τῆς πατρίδος καὶ τιμῆς. Ἐπιθεὶ τὸ γένος ἕως σήμερον μᾶς ἐθνημεῖ, λοιπὸν νὰ ἀνδρῶσιν τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος καὶ ὅσα ἀπορασίσετε, ἔχεις τὸ πληρεξούσιον ἀπὸ ὅλων τοῦ στρατιώτας, καθὼς σε ἐγνώρισεν καὶ ὁ γενικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Γένους καὶ σε ἐδιώρισεν πληρεξούσιον τῆς γενικῆς μας πατρίδος Σάμου.

(1) Παράθελε καὶ Γερβίνου Ἱστορ. τῆς Ἑπανάστ. μεταφρ. ἐκ τοῦ Γερμαν. ὑπὸ Περβάνουλου Τόμ. Α. σελ. 261.

ΣΑΜΙΑΚΑ

ΗΤΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΑΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΠΑΛΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ

ΥΠΟ

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΟΥ Ι. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

Διευθυντού του Ήγεμονικού Διοικητικού Γραφείου,
Μέλους άντεπιστέλλοντος πολλών σεφών εταιριών
και Ήπύτου διαφόρων Ταγμάτων.

ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

ΕΝ ΣΑΜΩ.

ΕΚ ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1886.

τητος και της εὐθύτητος ἤρουντο οἱ ἄνδρες ἐκείνοι πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἰσχύν. Ὁ ἀγῶς ἄρα και ὁ καθδῆς και οἱ μεγάλοι προιστοί, ἐνεργούντες παρὰ τῷ λαῷ διὰ τῶν μικρῶν προιστῶν, ἀπειλῶν τὴν διοίκησιν της νήσου· οἱ δὲ εἰσπράκτορες τῶν φόρων και ἱρῶνων ἐκαλοῦντο *καψιμάλαι*.

Τὸ τοιοῦτο σύστημα μετὰ τινων παραλλαγῶν διήρκει μέχρι τοῦ ἑ- τους χιλιεστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ τετάρτου, τοῦ λαοῦ συγκα- λουμένου ἐτησίως εἰς γενικὴν συνέλευσιν και ἐκλέγοντος τοὺς τρεῖς ἀντιπροσώπους της νήσου, οἵτινες ἐκαλοῦντο *πολιτικοὶ κριταί*· μετ' αὐτῶν ὁ Λοκουργος, καθ' ὃ συντάξε *στρατοπολιτικὸν σύστημα*, διέ- και τὴν νήσον. Μετὰ δὲ τὴν ὑποταγὴν ἢ τουρκικὴν κυβέρνησιν, ἔχου- σα ὑπ' ἑφιν τὸν ἐκπαλαι τρόπον της διοικήσεως της Σάμου, οἷος ἀνε- γράφετο ἐν τοῖς αὐτοκρατορικῶν διατάγμασι, τοῖς σωζομένοις ἐν τοῖς ἀρχαίοις τοῦ κράτους, ἐξεπόνθη τὸν πρῶτον ὀργανικὸν Χάρτην, καθ' ὃν μετὰ τινων παραλλαγῶν ἐξεδόθη ὀφθαίτερον ὁ λεγόμενος Ἐναλυτι- κός. Ἐπὶ τοὺς Χάρτας τούτους, οὗς ἐν τοῖς προτέροις τόμοις ἐδημο- σιεύσαμεν, τοῦ της Σάμου πολιτεύματος κρηπιδουμένου, τανῦν τὴν δι- οίκησιν αὐτῆς συνιστῶσιν ὁ ἡγεμὼν μετὰ της Βουλῆς, ὁ μὲν ὡς ἀν- τιπρόσωπος τοῦ κυριάρχου σουλτάνου, ἢ δὲ ὡς ἐκπροσωποῦσα τὸν λα- ὄν, παρ' οὗ διὰ της γενικῆς συνέλευσεως ἐκλέγεται. Ἄλλὰ πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὰ καθέκαστα της διοικήσεως αὐτῆς, καλὸν ὑπολαμβάνο- μεν νὰ γνωρίσωμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις τὸν τρόπον τοῦ διο- ρισμοῦ και ἐγκαθιδρύσεως τοῦ τοῦ ἡγεμόνος και της Βουλῆς.

Τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα της ἐκλογῆς και τοῦ διορισμοῦ και παύσε- ως τῶν ἡγεμόνων, οἵτινες δέον νὰ ᾖσιν ὁμοθηρητικοὶ και ὁμόδοχοι τοῖς Σαμίοις, ἀνήκει τῷ σουλτάνῳ· καθ' ὅσον ἡμῶς ἀφορᾷ εἰς τὰς παύσεις αὐτῶν, οὐδέποτε ἐκείνος προῖθη εἰς τοιαύτας, ἐὰν μὴ πρῶτον οἱ Σά- μιοι ἤθελον ἀπαιτήσαι τὸ τοιοῦτο, πέμποντες πρεσβεῖας εἰς Κωνσταν- τινούπολιν ἢ ἄλλως πρὸς τὸν τοιοῦτον σκοπὸν ἐνεργούντες. Μόνον τὸν Ἄδουίδην ἐπὶ της πρώτης αὐτοῦ ἡγεμονίας ἢ τουρκικὴν κυβέρνησιν οἰ- κοθην ἀνεκάλει· τούτο ἡμῶς ἀπειδοκιμάθη σφόδρα ὑπὸ τῶν Σαμίων, κατανοησάντων ὅτι, ἐὰν τοιαύτη καθιεροῦτο ἀρχή, ὁ της Σάμου ἡγε- μὼν, συνεχῶς ἀντικαθιστώμενος, κατ' οὐδὲν ἤθελε διαφέρει τῶν ὑπο- δειστέρων της Τουρκίας ὑπαλλήλων, τὰ προνόμια της νήσου ἐξαιρετι- ζόντο και τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς ἀξίωμα ἐξέπιπτε και σὺν τῷ χρόνῳ κατηργεῖτο. Διὰ ταῦτα και ἐπιτροπεῖαν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπέ- στειλαν, καθ' ἣ ἐν τῷ τῷ τρίτῳ ἔβημεν ἱστορήσαντες.